

Ondersteuning van duurzame plantages in de Democratische Republiek Congo (DRC)

SPOT HRV-beeld met valse kleuren van de grens tussen de DRC en Rwanda ten noorden van het Kivumeer. Dichte vegetatie, donkerrood op dit beeld, toont de contouren van de Virunga en Volcanoes Nationale Parken. © CNES 2010, Distribution Airbus DS

Bosecosystemen houden meer dan 650 miljard ton koolstof vast. Dat is meer dan alle koolstof die in de atmosfeer aanwezig is. Door massale ontbossing, vooral in de grote oerbossen in de tropen, komen deze koolstofvoorraden vrij, wat leidt tot een toename van de broeikasgassen in de atmosfeer en tot klimaatopwarming. Op internationaal niveau worden verschillende initiatieven genomen om ontbossing tegen te gaan. Aardobservatieonderzoek, met name in het kader van het STEREO-programma, vormt een belangrijke bijdrage aan deze inspanningen door tools te ontwikkelen waarmee de ontbossing beter kan worden ingeschat en opgevolgd, zowel op wereldwijde als op lokale schaal.

De DRC herbebossen

Het Nationaal Park Virunga is 790.000 ha groot en ligt in het oosten van de DRC. Het omvat een keten van vulkanen en een verbluffende verscheidenheid aan habitats die een uitzonderlijke biodiversiteit huisvesten. Hoewel het erkend is als UNESCO World Heritage Site, is er een alarmerende ontbossing aan de gang. Deze is het gevolg van de uitbreiding van landbouw- en weidegronden, en van een intense illegale houtkap. Goma wordt overspoeld door boerenfamilies die op de vlucht zijn voor de voortdurende gevechten. De bevolking is er intussen al toegenomen tot meer dan een miljoen inwoners. Hout en houtskool (lokaal *makala* genaamd) zijn

de enige vlot beschikbare energiebronnen voor deze mensen. 80% hiervan wordt dagelijks gekapt in het naburige Park. In 2007 startte de WWF het EcoMakala-programma, een alternatieve productiewijze van makala gebaseerd op de aanplant van snelgroeïende boomsoorten op de kleine percelen aan de rand van het Park. Dit biedt twee voordelen: het verbetert de levensomstandigheden van de boeren, en verzekert het behoud van de bossen in het Park.

Een subsidiekaart om van koolstoffinanciering te profiteren

De EcoMakala-plantages slaan koolstof op en verminderen de ontbossing in het Nationaal Park. Ze komen dus prima in aanmerking voor koolstoffinanciering zoals voorzien in de Kyoto-overeenkomsten. Daarvoor moet echter wel aange-toond kunnen worden dat de percelen aan de vereiste criteria voldoen. Aardobservatie werd weliswaar ingezet voor grotere percelen, maar werd nog nooit eerder gebruikt voor het bepalen van de bosbedekking op kleine oppervlaktes. Het STEREO-project MORECA heeft deze leemte opgevuld. De studie maakte gebruik van SPOT-beelden met een resolutie van 20 m, en koos een classificatiemethode die is aangepast aan het bergachtige en gefragmenteerde terrein van de DRC. Op die manier slaagde ze erin subsidiekaarten op te maken, waarmee voor elk perceel de beboste oppervlakte kan worden berekend. Dit verschaftte het WWF-kantoor in Goma de vereiste bewijzen om subsidies te kunnen krijgen voor de EcoMakala-plantages. Nu de methode haar nut heeft bewezen, kan ze ingezet worden voor fondsenwerving in gebieden die moeten voldoen aan andere criteriavereisten.

Makala wordt verkocht op de plaatselijke markt.
© K.Holt/WWF-UK

De auteurs

Stereo-team - BELSPO (Directie Lucht- en ruimtevaart-toepassingen)

Meer

Project MORECA (ULB - UCL - WWF):
<http://eoedu.belspo.be/stereo> > Afrika

